

گەرمیان ئایىندەى

بلا'وكراوھىكىكى سىياسى ،
كۆمەلەھەتتى گەشمەن رايگەيانلىدى
مەلۇمەتلىدى (۱۱) رايگەيانلىدى
گەرمیان دەرى دەھكات
پىنج شەم ژمارە (۶) ۱۰ / ۱ / ۲۰۰۵

بە خەم و بەزارىھەكى زۆرۈھە لە چەند رۇژى رابىرودا
ھونەرمەند ناسرى رەزاقى لە شوپنى نىشتەجىبوونى لە ھاوپىنە
ھەوارى دوگان ھەوالى كۇچى ناوادى پىشمەرگە و دايىك و
خۇشەويست و ھونەرمەند (مەرزە خان) ى راگەيانند ، كۇچى
ناوادى ھونەرمەندلىكى پايەبەرزى وەكو مەرزىيە خان زىانىكى
گەرمىيە لە بزوتتەوى ھونەرى رەسەنى كوردى ، ئەو ھونەرى
كە دەنگە بەسزۆھەكى مەرزىيە پائىتايەكى جوانى
رەنگرۇژ كوردو ۋە ئىمە لە كاتىكدا بە ناوى خۇمانەو پەرسە و
سەرخۇشى لە خانەوادى فەرىقى دەكەين و پىگەش بە
خۇمان دەدەين بە ناوى جەماوەرى گەرمیان و ھونەرمەندان و
رووناكىرلى ئەم دەفەرە ھاوپىشى و ھاوخەمى ئەوان بە كاكە
ناسرى رەزاقى و منال و خانەوادى فەرىقى راگەيەنن ،
داواكارىن لە خاى گەرە خوالىخۇشبوو بە بەھەشتى بەرىن
شاد بكت و ئۇقۇمىي بىخەشتىە دلى ھەمووان .

- دەستورى عىراق :**
ھەنگاويك بەرەو
دېموكراسى
- ئەرك و كارەكانى :**
ئەنجومەنى شارەوانى
كەلەر
- دېموكراسى :**
وشە ، بەرد ،
گوللە !
- كوردستانىكە ناوى :**
كە ۲ ژن يەكسان بە ۱
پىياو بیټ
- سەر بەست ئەجمەد :**
ئەگەر ھەين
كواين ؟
- نەژاد فەرھاد نەسەد :**
بۇيانەى ئۇدىنىسى
ئىتالىا يارى دەھكات

چوار باندى دزى وتەزوير لەكەلەر دەستگىردەكریت

لەماوى رابىرودا
لەچەند كەرمەھەكى
جىبادا ھەزەمەكى
مەوانىھەتى ناسائىشى كەلەر
توانيان دووباندى دزىنى
ئۆتۈمبىل و دووباندى
تەزويركىنى بەلگەنامەو
نوسراوى حەكىمى
دەستگىر بىكەن . بەگوپىرى
ئەو زانباريانەى
لەسەرچىاۋەھەكى
ئاسايشەو دەستمان كەوتوۋە باندى يەكەم سەرۆكەكە كەركوكىيەو ھاوكارى
لەكەلەر دەر بەندىخان ھەيوە چەندىن كارى دزى ئۆتۈمبىلدىن ئەنجام داۋە دوپىن
دزىان كۆستەرتكى كىياوۋە لەبەغدا ، باندى دوۋەم لەناۋاراستى مانگى ۹ بەزەبىرى
چەك ئۆتۈمبىلى ھاۋلاتىيەكىان لەخانەقىن دزىوۋە ھىناۋىيانەتە كەلەر لەكاتى
فرۇشتىدا دەستگىر كرۋان ، باندى سىيەم لەباۋكۆك و دوۋكۆرو كەسىكى تر
پىكەتاتوۋە لەسەر رىگىياى كەلەر – رزگارى دەستگىر كرۋان و مەرىيەھەكى زۆر
بەلگەنامەو نووسراوى تەزويريان پىوگىراۋە دوۋسالە سەرقالى ئەو كارەن ، باندى
چوارمەيش تەنھا كەسىكى گىراۋە بە ۱۶ مۇرى تەزويرو كۆمەلەن بەلگەنامەو .

بۇرھان مەھمەد فەرەج : لەم مانگەدا تاقە كىتىپكى كۆن لە خویندنگە كاندا نامىنىت

لەگەل كەرنەھەكى دەركاى خویندنگەكان و زۆرۈبوونى رىژە خویندنگەكان
لەناۋەندەكانى خویندنى سنورى گەرمیان ، قەيرانى كەمى شوپن و پۆل
دروست بوو ، بەجۆرىك ھەر خویندنگەكە چەند دەوامىكى تىايە ، ھەر
پۆلىكىش ژمارەھەكى زۆرى خویندنگە ، لەم روۋەو بۇرھان مەھمەد فەرەج
بەرىۋەبەرى گشتى لە وەزارەتى پەروەردە پىمانى راگەيانند : " بۇ چارەسەرى
بەپەلەئە ئەو كىشەيە داۋامانكردوۋە لەخویندنگەكان خانوو بگىرن بەكرى
يان ئەوھە كەرفان پەيدا بىكەين " ، ھەرۋەھا لەبارەى نەبوونى كىتىپەوۋە
مامۇستا بۇرھان راگەيان كە لەماۋى ئەم مانگەدا تاقە كىتىپكى كۆن لە
خویندنگەكاندا نامىنىت ، ھەر لەم بارەھەو مامۇستا مستەفا رەشىد
بەرىۋەبەرى گشتى پەروەردە گەرمیان پىمانى راگەيانند : " بەكرى گرتنى
خانوو چارەسەر نىيە ، چۈنكە خىلەتى خویندنگەو پۆلى تىدا نىيە ، نرخی
كەرفاننىش زۆر بەرزە " ، ھەرۋەھا وتى : " نىيە وەكو چارەسەرىكى سەرەتايى
دەوامى ھەردوۋە خویندنگە دواناۋەندى پىشەكەوتن و حەمرىن مان كوردوۋە
بە سى دەوام و پەشە جىگايى ۲۰۰ خویندنگەكان كوردوۋەتەو " ، لەبارەى
ئەو بىنپايانەش كە لەگەرمیاندا بۇ خویندنگە دروستكرۋان و تەواۋ نەبوۋە
مامۇستا مستەفا وتى : " بەداخەو ھەردوۋە كومپانىيا نۇكان و بەرزى
كارەكانىان تەواۋ نەكردوۋە ، ھەرۋەھا ئەو بىنپايەكى كە كومپانىيا تورگىيەكە
بەنيوۋە ناچلى بەجىي ھىشت داۋمانتە كومپانىيەكى خۇمالى بۇ ئەھەى
تەواۋى بكت .

بە بودجەى ۱۰۵۱۴۴۳۱ مىليون دۆلەر پىرۆژەى ناوى كەلەر – رزگارى جىبەجى دەكریت

لەسەربودجەى حەكىمەتى
ھەرىمى كوردستان ولەلايەن
و مەزەرتى شارەوانى بەھاۋكارى
كۇمپانىياى (لاس) و (نۆزلەم)
توركى بەبودجەى (۱۰۵۱۴۴۳۱)
دۆلەرى ئەمىرىكى پىرۆژەى ناوى
كەلەر - رزگارى -
جىبەجىكەندىيە ، شوپنى
پىرۆژەكە دەكەوتتە سەرگىردى
بەردەسەورى كۆن
وسەرچاۋەكەشى ناوى رەبەرى
سىرۋانەو مەۋە
تەواۋبوۋەكەشى ۲۹۰ رۆژو
ئەندازىار فەزل عوسمان
رايگەيانند كەبەتەوۋابوونى
پىرۆژەكە ھەتا سالى ۲۰۲۵ بەشى
دانىشتوانى ناۋچەكە دەھكات
پىشان ھەروان دەكرى تاسالى
۲۰۲۵ پىرۆژەكەش لەسە بەشى
سەرەكى پىكەت و ناۋەكەى بۇن
و رەنگى نىيە .

ھىزى رىگەگرتن لە ئاژاۋەگىرپى دروست دەبىت

سەرچاۋەھەكى پۆلىسى
كەلەرۋە پى راگەياندىن
كە ھىزى رىگەگرتن لە
ئاژاۋەگىرپى -
ماۋىھەكى زۆر كەمدا
دروست دەبىت و نەركى
ئەم ھىزە ئەوھە كە لە
كاتى ئەنجامدانى
پىپى -
خۇپىش -
كۆنترۆلى ئارامى و
ئاسايش بىكەن بەين
چەك و بۇ ئەم
مەبەستەش ئىستا پەنجا
پۆلىس لە پىزى ئەو
ھىزەدا كاردەكەن و
رۆژانە مەشق و راھىنانى
چوارچۋر سەبارت بە جۆنىتى بەرگىردن ئەنجام دەند بۇ ئەھەى لە ھەمو ھەل مەرج و
باردۇخىكى قورسدا لە ئاستىكى بەرزى ياسايدا رەفتار بىكەن و لەگەل رۇدواكاندا بەشىۋەھەكى
مۇپترانە مەمەلە بىكەن و مەرجەكانى وەرگرتن لە پىزى ئەم ھىزەدا ئەوھە بەلە كەمەو پەلى
خویندنى ناۋەندى ھەبىت و لاۋىكى بالا بەرز و لەشۋارىكى بەھىز و جوانى ھەبىت .

لەكەلەر دوۋ خوشك دەسوتىن تايەت بە ئاينە

رۇژى ۹/۲۵ ي ۲۰۰۵ ، دوۋ خوشك بەناۋى (ت . ع . م) ى تەمەن ۲۸ سالى و (م . ع . م)
ى تەمەن ۲۵ سالى ، دانىشتوۋى گەرمەكى شەھىدان دەسوتىن ولەنەنجامدا (ت) گيان
لەدەست دەھت و (م) بەھۋى زۆرى رىژە سوۋتەكەكى رەوانەى نەخۇشخانەى
سلىمانى دەكرىت ، تا ئامادەكردى ئەم ھەۋالەش ھۇكارى سوۋتەكە نازانراۋە .
پەخشى نوپى رادىۋىي گەرمیان
لەرۇژاننى داھاتوۋا رادىۋىي گەرمیان بە توانىي ۱۵۰۰ وات و شەپۇلىكى ناۋەندى كە
فرىكوسەكەكى ۱۶۰۲ كىلو ھىزەرتە رادىۋىي گەرمیان پەخشى نوپى خۇ دەخاتە كار ،
ئەمەش دەبىتە ھۇ ئەھەى پەخشى رادىۋىكە ناۋچەھەكى بەرەرۋانتر لەھەى كە ھەبوو
بگىرئەوۋە .
**قائىمقامى قەزى كەلەر دەگوپىرتتەوۋە بۇ پارىزگا
و تا ئىستاش كەلەر بى قائىمقامە**

كەنالى العراقىە بوۋتە بە كەنالى ئىستانلى شىعە

القدس العربى لە ژمارەى ۱۵۹/۲۷ بىلۇرى كەردەوۋە سەرۆك
كۆمارى عىراق نىگەرانى دەرپىر لەھەى كە ئىنئىلافى شىعە
ونىراھىم جەغەھەرى سەرۆك و مەزىران دەستىان وەرداۋەتە
كاروبارى كەنالى ئاسمانى ئەلەرراقىە و ، كە لەلايەن تۆرى
راگەيانندى عىراق بەرىۋە دەبىرت . سەرۆك تالەبانى
لەكۆبۈنەوھەكى لەگەل سەرنوسەرو مەزەبەك رۆژنامەى
ناۋخۇدا راگەيانند كە بەنىازە ئەو كەنالە ئاسمانىيە
بەسەرۆكايەتى ئەنجومەنى نىشتەمانى عىراقشەو
بەستىتتەوۋە ، بەجۆرىك كە حەكىمەتى ئىنئىقال نەتوانى
تەداخلى بكت و سەرپەرشتى بەرنامەكانى بكت ئەمەش
دواى ئەو ھات كە بەرىۋەبەرى كەنالەكە حەبىب ئەلسەدر
شكاتى كەردى نىگەرانى خۇ دەرپىرەو لەو ھىشارو
ئاستەنگەنى كە روۋبەروۋى ئەبىتتەوۋە بى ئەھەى ناۋى ھىچ
كەس و لاىەك ببات ، كەنالى ئەلەرراقىيە لەماۋى رابىرودا
رەبەروۋى كۆمەلەك رەخنەو گەھى رىكخراۋى ياساى
ومرۇبى ئىۋدەلەتى بوۋتەوۋە بەھەى كە وئىنەى ژمارەھەكى
خەلگى لەسەر شاشەى كەنالەكە بىلۇكردۇتەوۋە پىش ئەھەى
بدرىنە دادگايى تايەتەى و ناۋبەردىنپان بە تىرۇستى و پىياو
كۆز ، ھەرۋەھا پىشاندىنى دانىشتەكانى لىكۆلەنەوۋە لەگەل
تاونباراندا لە بىكەكانى پۆلىس و ئاسايش كە ئەۋەش لە
گەل چەمكەكانى راگەيانندى ئازادو دىموكراتى بىنەماكانى
رىكەوتتە ئىۋدەلەتى نەتەوۋە پەكگرتتەوۋەكان ناكۆچن .

دانىشتوانى گەرمەكى تەسەين زەوى بەسەر ناۋارەكانى كەركوكدا داھەش دەكەن

لە ژمارەى رۇژى ۹/۲۷/۲۰۰۵ رۇژنامەى الشرق الاوسط ھەۋالىكى بىلۇكردەوۋە كەوا وەھىدىكى
دانىشتوانى گەرمەكى (تەسەين) ى شارى كەركوك داۋايان لەۋەزارەتى نىشتەجىن كەردنى عىراق كەرد
كۆمەلگەھەكى نىشتەجىن لەو شارەدا دروست بكت بۇ ئەو خىزانانەى كە لەسەردەمى رۇژىمى
سەددامدا مال و حالىيان لەدەست داۋە ئەم داۋاكارىش لەو چاۋپىكەوتتە داھات كەلە گەل (جاسم
مەھمەد جەغەھەرى) و مەزىرى نىشتەجىكرنددا ھات ورايگەيانند كە ئامادەن ھەشت دۋەم لە
زەويەكانى خۇيان بىخەشە و مەزەرت بۇ دروستكردى كۆمەلگەكە .
بەپىي ماددەى ۵۸ ياساى بەرىۋەبەرىن دەۋلەتى عىراقى تايەت بەئاساى كەردنەھەى باروۋدۇخى
پارنىزگايى كەركوك كە مەزەھەكى زۆرى شكات و كىشەى خاۋەندارپىت تۇماركاراۋە .
و مەزىرى نىشتەجىكرند لەلەى خۇيەوۋە بەئىنى ئەھەى دا كە پىشنىارەكە لەبەرچاۋ بگىرئ و بەرزى
كاتەوۋە بۇ سەرۆكى و مەزىران بۇ وەرگرتنى رەزەمەندى و دابىتكرند و تەرخانكردى بۇدجەى پىۋىست
لەگەل دابىتكرندى ژمارەھەكى پىرۆژەى خزمەتگوزارى بۇ ناۋچەكە كە لەسەردەمى رۇژىمى پىشتوگۆ
خراۋون و لە كارو پىرۆژە خزمەتگوزارىيەكان بىيەش بوون . سەبارت بە پاستى و دروستى ئەم
ھەۋالە پەيوۋىنەمەن كەرد بە مامۇستا كاكە رەش ئەندامى ئەنجومەنى پارنىزگايى كەركوك ، ناۋەروكى
ئەم ھەۋالە بەدرو خەستەوۋە و راگەيانند كە ئەوان زىاتر پىشتوۋى لە عەرەبە ھاۋردەكان دەكەن .
ھاۋلاتى بەرىز :
**لەكاتى سىكچوون ورشەنەۋەدا بەزووتىن كات
سەردانە نىزىكترىن بىكەكى تەندروستى بىكە**

بەھۋى سەفەرى سەرۆكى حەكىمەت كۆنفرانسى ناۋەدانكردەھەى گەرمیان دواخرا

بۇ سى مانگ دەجىت حەكىمەتى ھەرىمى كوردستان بە نىيازە كۆنفرانسى ناۋەدانكردەھەى
گەرمیان بىبەستىت لە كەلەر ، بۇ ئەم مەبەستەش لەلايەن پارنىزگايى كەركوك گەرمیان
لىژنەھەكى سەرپەرشتىار پىك ھىنراۋە و ئامادەكارىيەكانىش تەواۋ بوو ، واش برىاربوو لە
۲۰۰۵/۹/۲۱ كۆنفراسەكە لەشارى كەلەر ساز بىرپىت بەلام بەھۋى سەفەركىرنى بەرپىز عومەر
فەتەح سەرۆكى حەكىمەتى ھەرىمى كوردستان بۇ ولاتى سەنگەفورا جارىكى تر ئەو كۆنفراسە
دواخرا بۇ كاتىكى دىبارى نەكرۋا ، مەلاسەھە جىگرى پارنىزگايى كەركوك گەرمیان بە
رۇژنامەكەمانى راگەيانند ، بەداخەو ئەنجومەنى و مەزىران لە روونكردەھەكىياندا ھۇكارى
دواخستەكەيان كەرنەدبوۋە بۇ نەبوونى ئامادەباشى تەواۋ بۇ كۆنفراسەكە ، بەلام ئىمە لاي
خۇمانەوۋە ھەموو پىداۋىستىيەكانەمان ئامادەكردبوو . سەبارت بەو پىسارىدى كە كەى ئەو
كۆنفراسە دەبەسرتىت بەرپىز مەلا سەھەدى ووتى : ئىمەش ئاگادار نەكرۋىنەتەوۋە لەكاتى
بەستى .

لەم مانگەدا لەكەلەر ۱۹ ھەزار خىزان نەوت وەردەگرن ھاۋلاتى بەرىز :

بۇ خۇپاراستن لە نەخۇشى سىك چوون و
رشانەوۋە تىكايە كرنكى پاك و خاۋىنى
خواردن و خواردەنەوۋە بەدە

سەرچاۋەھەكى لە سوۋتەمەنى كەلەرۋە پى راگەياندىن كە
لە مانگەدا ھەموو دانىشتوانى كەلەر بەشە نەوتى خۇيان
و مەزەگرن ، سەرچاۋەكە روونى كەردەوۋە ھەر خىزانىك
بەپىي بىتاقەى خۇراكى ۲۰۰۵ دوۋسەد لىتر نەوت
و مەزەگرىت تا ئىستا ۲۰% كەلەر نەوتى بەسەردا داھەشكاراۋە
و رۇژانەش داھەشكردى نەوت بەردەوامە